

Sygn. akt VIII Gz 120/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Górski

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SO Anna Budzyńska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2013 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.

przeciwko T. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 28 lutego 2013 roku, sygn. akt XI GC 48/13 w przedmiocie umorzenia postępowania

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w Szczecinie pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSO A. Budzyńska SSO K. Górski SSO A. Woźniak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2012 roku z uwagi na skuteczne wniesienie przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w dniu 22 listopada 2012 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w Szczecinie.

Zarządzeniem z dnia 24 stycznia 2013 roku pełnomocnik powoda został wezwany do uzupełnienia braków formalnych pozwu złożonego drogą elektroniczną poprzez złożenie pozwu i jego odpisu, podpisanie pozwu, złożenie pełnomocnictwa, wykazanie dokumentem KRS, że osoba podpisująca pełnomocnictwo lub pozew jest umocowana do reprezentacji powoda, wymienienie i złożenie załączników oraz ich odpisu dla strony przeciwnej w terminie dwutygodniowym, pod rygorem umorzenia postępowania. Treść wezwania została doręczona pełnomocnikowi powoda w dniu 8 lutego 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2012 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, wydanym w sprawie o sygnaturze akt XI GC 48/13, umorzył postępowanie oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2. 417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że powód nie wykonał zobowiązania w całości tzn. nie uzupełnił wszystkich braków formalnych we wskazanym terminie. Strona powodowa nie uzupełniła bowiem w terminie braku formalnego polegającego na niewymienieniu załączników. Podniósł, że zgodnie z art. 126 k.p.c każde pismo procesowe powinno zawierać wymienienie załączników. Wobec faktu, że pozew powoda nie zawierał wymienienia załączników, strona powodowa została zobowiązana do uzupełnienia tego braku, czego nie wykonała. Sąd Rejonowy podkreślił, że do pozwu faktycznie załączono szereg załączników, które jednak wymykają się sądowej kontroli z uwagi na brak ich wymienienia, dodając że sąd nie ma możliwości dokonania oceny, czy załączniki są faktycznie złożone z uwagi na brak ich wskazania przez powoda.

Powołując się na treść przepisu art. 505³⁷ § 1 k.p.c – Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w sprawie oraz wskazując, że pozwany w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty zawarł żądanie zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych – zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2417 zł tytułem kosztów procesu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik powoda, zaskarżając je w całości, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że w całości wykonał zobowiązanie, nałożone zarządzeniem z dnia 24 stycznia 2013 roku, bowiem przedłożony przez niego pozew elektroniczny zawiera w swej treści enumeratywne wyliczenie załączonych do pozwu załączników, wskazując na datę sporządzenia danego załącznika oraz jego numer porządkowy, jeżeli danemu załącznikowi nadano numerację. Podniósł nadto, że brak jest regulacji, która nakazywałaby powodowi w sprawie będącej kontynuacją elektronicznego postępowania upominawczego złożenie pozwu w zwykłej formie pisemnej. Uzupełnienie braków formalnych odnosi się do pozwu, który został już złożony na etapie wszczęcia sprawy wraz z wymaganymi załącznikami, stosownie do formy jego wniesienia. Powód podał również, że nadmiernym formalizmem jest wymaganie wymienienia załączników w sytuacji, gdy strona składa wraz z pismem procesowym załączniki z odpisami dla strony przeciwnej. Zarzucił nadto, iż niezasadnym jest zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego jeżeli postępowanie zostało umorzone na skutek nieuzupełnienia braków formalnych pozwu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnionym i spowodowało uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Oceniając zasadność zarzutów skarżącego należy w pierwszej kolejności stwierdzić, że powód kwestionuje zaskarżone postanowienie w dwóch płaszczyznach. Z jednej strony twierdzi, że brak jest regulacji, która nakazywałaby powodowi w sprawie będącej kontynuacją elektronicznego postępowania upominawczego złożenie pozwu w zwykłej formie pisemnej, podnosząc, że uzupełnienie braków formalnych odnosi się do pozwu, który został już złożony na etapie wszczęcia sprawy wraz z wymaganymi załącznikami - stosownie do wymogów elektronicznego postępowania upominawczego. Nadto skarżący zarzuca, że przedłożony przez niego w wykonaniu zarządzenia sądu pozew zawiera w swej treści enumeratywne wyliczenie załączonych do pozwu załączników, precyzyjnie określonych poprzez podanie daty sporządzenia danego załącznika i jego numeru porządkowego. Tożsame odpisy załączników zostały też dołączone – jak wskazano - do odpisu pozwu przeznaczanego dla pozwanego. W tej sytuacji – zdaniem skarżącego – samo niewymienienie załączników nie uniemożliwiało nadania sprawie dalszego biegu.

Odnosząc się do pierwszej kwestii należy wskazać, że nie można zgodzić się ze skarżącym, że nie istnieje konieczność uzupełniania braków pozwu, który został skutecznie wniesiony w elektronicznym postępowaniu upominawczym i któremu w tym postępowaniu nadano bieg. Jak wynika bowiem z treści art. 505³⁶ § 1 k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym traci moc a sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej.

Zgodnie natomiast z treścią art. 505³⁷ § 1 k.p.c. po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³, 505³⁴ oraz 505³⁶ k.p.c. przewodniczący wzywa powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu, w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania. W przypadku nieusunięcia braków formalnych pozwu sąd umarza postępowanie.

Założeniem powyższego przepisu jest zatem kontynuacja postępowania w sprawie po jej przekazaniu z elektronicznego postępowania upominawczego do sądu właściwości ogólnej; okoliczności wymienione w tym przepisie - w tym skuteczne wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty jak w rozpoznawanej sprawie - powodują jedynie zakończenie elektronicznego postępowania upominawczego, natomiast nie powodują zakończenia postępowania w sprawie.

Zakres, w jakim powinno dojść do uzupełnienia braków formalnych pozwu, nie został wyraźnie określony przez ustawodawcę. W doktrynie wyrażane są poglądy, że skoro pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym nie spełnia takich wymogów pozwu wnoszonego w formie tradycyjnej, jak: forma pisemna, podpis powoda, dołączenie dowodów jako załączników i dołączenie pełnomocnictwa, to tego rodzaju braki winny zostać uzupełnione w trybie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. (por. m.in. M. Prus, A. Zalesińska, Koncepcja teoretyczna elektronicznego postępowania upominawczego, s. 23; P. Telenga, [w:] M. Tchórzewski, P. Telenga, Elektroniczne postępowanie upominawcze, s. 56).

W sytuacji gdy - stosownie do art. 505³⁴ § 1 k.p.c. do pozwu złożonego drogą elektroniczną nie załącza się dowodów, zaś z mocy art. 89 § 1 k.p.c. nie załącza się dokumentu pełnomocnictwa - niewątpliwie zachodziła potrzeba wezwania do uzupełnienia braków formalnych pozwu, tak aby spełniał wymogi postępowania zwykłego, do którego został skierowany. Pozew w tym postępowaniu powinien odpowiadać wymogom przewidzianym dla wszystkich pism procesowych. Należy zauważyć, że zgodnie z treścią przepisu art. 126 § 1 pkt 5 k.p.c. każde pismo procesowe powinno zawierać wymienienie załączników. Pomimo więc, że wymóg wymienienia załączników nie istniał na etapie postępowania elektronicznego, skoro decyzją ustawodawcy załączniki nie mogą być w tym postępowaniu składane, to - należy uznać, że stał się on aktualny na etapie składania uzupełnionego pozwu.

Tak więc brak jest podstaw do podzielenia stanowiska skarżącego co do braku podstaw do wydania przez sąd zarządzenia z dnia 24 stycznia 2013 roku.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów skarżącego należy wskazać, że Sąd Okręgowy podziela stanowisko skarżącego, zgodnie z którym wymienienie załączników pełni funkcję porządkującą. Powyższe służy kontroli pisma procesowego tj. ma usprawnić zbadanie, czy składane wraz z pismem dokumenty są kompletne, zgodne z wolą strony co do materiału procesowego, jaki ma być przedmiotem rozpoznania w sprawie. Powyższe ułatwia też stronie przeciwnej odniesienie się do żądania drugiej strony oraz przywołanych na jego uzasadnienie dowodów.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można jednak odmówić - w realiach rozpoznawanej sprawy - słuszności twierdzeniom skarżącego, że samo niewymienienie załączników uniemożliwiało - jak przyjął to Sąd Rejonowy - nadanie sprawie dalszego, prawidłowego biegu, gdyż jak wskazano „załączono szereg załączników, które jednak wymykają się sądowej kontroli z uwagi na brak ich wymienienia”.

Podkreślić należy, że w przypadku uzupełniania braków formalnych na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. powinno się mieć na względzie, czy konkretny brak stanowi przeszkodę uniemożliwiającą nadanie sprawie prawidłowego biegu. Według Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie miał podstaw do uznania, że z uwagi na brak wymienienia załączników przez powoda nie było możliwe dokonanie kontroli, jakie załączniki zostały faktycznie złożone i czy są one zgodne z wolą strony wnoszącej co do materiału procesowego, jaki ma być przedmiotem oceny w przedmiotowej sprawie. Strona powodowa w pozwie wymieniła bowiem szczegółowo dowody z dokumentów, które powołała na uzasadnienie swego żądania. Dokumenty te zostały następnie złożone wraz z pozwem oraz załączone do odpisu pozwu przeznaczonego dla strony pozwanej.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie występowały w sprawie żadne problemy z identyfikacją złożonych załączników. Strona powodowa w pozwie wymieniała je szczegółowo, podając dokładne dane indywidualizujące te dokumenty jak np. daty ich wystawienia, numery a także okoliczności na jakie dowody te są powoływane. Istotnym w sprawie pozostaje także okoliczność, że załączone do pozwu i odpisu pozwu załączniki, złożone w wykonaniu zarządzenia Sądu z dnia 24 stycznia 2013 roku – zostały przedłożone i zgrupowane przez powoda w kolejności odpowiadającej dokładnie numerom porządkowym, w jakich zostały powołane w pozwie i odpisie pozwu.

Tym samym weryfikacja poprawności formalnej pozwu i jego odpisu nie nastęrczała trudności. Nie mogło – w ocenie Sądu Okręgowego w tych okolicznościach – budzić wątpliwości, jakie załączniki miał zamiar załączyć do pozwu i odpisu pozwu powód, tym bardziej że liczba tych załączników nie może być uznana za dużą (12 pozycji w liście dowodów, obejmującej m.in. wezwanie do zapłaty z dowodami doręczenia, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej). Odmienna ocena stanowiłaby – zdaniem Sądu Okręgowego - przejaw nadmiernego formalizmu procesowego.

Z powyższych względów należało uznać, że enumeratywne wskazanie w pozwie załączników, sposób oznaczenia tych załączników a następnie przedłożenie ich wraz z pozwem i odpisem pozwu – nie stanowiło przeszkody w przeprowadzeniu weryfikacji formalnej złożonego pozwu i nadania sprawie dalszego, prawidłowego biegu.

Mając zatem na uwadze okoliczność, że art. 386 § 4 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu zażaleniowym na skutek odesłania zawartego w art. 397 § 2 k.p.c., Sąd uchylił postanowienie i przekazał sprawę do dalszego prowadzenia sądowi pierwszej instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSO A. Budzyńska SSO K. Górski SSO A. Woźniak